

RAPPORT FRA PROGRAMSENSOR, BACHELORPROGRAMMET I ADMINISTRASJON OG ORGANISASJONSVITENSKAP, JANUAR, 2015

Programsensor: Professor Knut H. Mikalsen, UiT, Norges Arktiske Universitet.

Rapporten bygger på materiale stilt til rådighet av instituttet, først og fremst evalueringsrapporter for samtlige kurs (for 2013 og 2014), seminarer inkludert. Kursbeskrivelser, forelesningsplaner og pensumlister er lastet ned fra instituttets hjemmesider. I tillegg kommer samtaler med undervisningsleder, studieadministrasjonen v/ Denise F. Flatmark, faglærere og en gruppe studenter på programmet. Samtalene ble gjennomført i forbindelse med et besøk på instituttet 11. november, 2014.

Program og emner: Programmets innhold – inkludert kursporteføljen, tilsiktet læringsutbytte, arbeidskrav og pensumlister - er greit beskrevet i en egen «folder» som kan lastes ned fra instituttets hjemmesider. Alt dette er omtalt i tidligere rapporter, og jeg skal ikke gå nærmere inn på det her. I sluttrapporten for forrige periode ble det pirket på et par «småtterier» som burde rettes opp. Dette gjaldt en litt uklar og ufullstendig setning i omtalen av AORG 210 og en noe overambisiøs omtale av forventet læringsutbytte i beskrivelsen av AORG 104. Det siste er så vidt jeg kan se, justert. I omtalen av AORG 210 står det fremdeles følgende: «*Emnet skal ytterlegare styrke dine evner til å leggja ulike teoretiske perspektiv, samt fremje sjølvstendig tenkning å ansynes organisasjonsproblem...*» Her bør det vel stå «*...styrke dine evner til å anvende ulike teoretiske perspektiv*», samt at «å» foran ansynes strykes. Jeg har også etterlyst et sterkere innslag av beslutningsteori, særlig i AORG 100 hvor det er (var?) en egen bolk kalt «beslutningsteori», men uten at dette kom direkte til uttrykk i pensumlitteraturen. Her er pensumlista justert, bl.a. er Jacobsens og Thorsviks lærebok i organisasjonsteori, som inneholder et eget kapittel om beslutninger i organisasjoner, tatt inn. Det gis også en egen forelesning om emnet. Når det gjelder pensumlitteratur har listene på enkelte kurs bestått av svært mange artikler, noe som kan gjøre det vanskelig for studentene å se linjer og sammenhenger. Dette er nå rettet opp ved at antallet titler er noe redusert på de kursene det gjelder. Det er også satt opp oversiktlige forelesningsplaner for samtlige emner, med henvisninger til relevant pensumlitteratur. Instituttet har også tatt grep for å gi en klarere og mer enhetlig presentasjon av programmet for nye studenter ved semesterstart, inkludert hvilken kompetanse og karrieremuligheter det gir. Studentene har tidligere gitt uttrykk for at denne informasjonen var sprikende og egnet til å forvirre.

Studentevalueringer/emneevalueringer: Det foreligger studentevalueringer av samtlige kurs/emner. Disse er greit og oversiktlig gjort rede for i tilnærmet standardiserte rapporter som inneholder tabeller m/kommentarer og direkte sitater fra studentenes kvalitative vurderinger. Dette gjelder ikke minst seminarene hvor de kvalitative kommentarene er mange, fylldige og gjennomgående svært positive. Jeg ser ingen grunn til å gjennomgå evalueringresultatene for hvert enkelt emne/kurs i detalj, og skal nøye meg med noen mer generelle kommentarer. Som alt nevnt inneholder evalueringsrapportene både kvantitative «utbyttmålinger» og kvalitative kommentarer fra studentene. For noen emner er også oppmøtestatistikk/-historikk, egen deltakelse (oppmøte på forelesninger og seminarer) og opplysninger om «studentmassen» tatt med. I så måte har instituttet fått på plass et godt system for evaluering av undervisningen.

Selv om studentenes vurderinger spriker en del, så er gjennomgangstonen positiv på de fleste emnene. Karakteristikk som «meget gode seminarer», «veldig dyktig seminarleder med gode pedagogiske evner», «engasjert, dyktig og lærerik seminarleder som har bidratt til godt læringsutbytte», og lignende formuleringer går igjen i flere rapporter. Mange ønsker flere seminarer, og det er faktisk de som mener de neppe ville «klart faget uten seminar». På enkelte emner er imidlertid kommentarene mer forbeholdne («jeg har ikke hatt så stort utbytte av seminarene»), og på noen spriker vurderingene fra det klart positive («fantastisk seminarleder, gjorde pensum lett forståelig») til det mer kritiske («seminarlederen var veldig vag i sine fremføringer»). Alt i alt tyder tilbakemeldingene på at seminarene gir et betydelig læringsutbytte, ikke minst fordi seminarlederne gjør jobben godt. I den grad det er misnøye, er denne i første rekke knyttet til laber innsats og liten aktivitet fra studentene selv.

Omtalen av forelesningene – i den grad de kommenteres – varierer også, fra negative karakteristikk som «rotete» og «just a repetition of the curriculum» til «veldig gode og innholdsrike forelesninger» og ønsker om «flere forelesninger». Noen etterlyser mer bruk av empiriske eksempler for å tydeliggjøre innholdet i teoretiske begreper. Flere kommenterer også pensum og praktiske problemer i organiseringen av enkelte kurs. I omtalen av AORG 210 (H-2013) og AORG 103 (H-2013) pekes det for eksempel på at deler av pensumlitteraturen er utdatert, for omfattende, vanskelig og/eller irrelevant – og at forelesningene med fordel kunne vært mer pensumbaserte. Dette var for øvrig også et tema i møtet med studentene på programmet hvor flere ga uttrykk for at enkelte bøker på pensum framstår som perifere, som «fyllekalk» – både i undervisnings- og eksamenssammenheng - og at det bør gis klarere signaler om hvilken litteratur som er vesentlig. Dette gjelder blant annet AORG 104, 101 og 103. I enkelte kommentarer til pensum i AORG 107 etterlyses mer stoff

om EU, noe som bør vurderes all den tid en relativt liten del av pensumlitteraturen går direkte på unionens «gjøren og laden». Undertegnede kjenner ikke pensumboken «An Introduction to European Law», men i den grad denne får fram EUs karakter og egenart som internasjonal «organisasjon» - og beskriver unionens institusjoner og beslutningsprosesser - er denne innvendingen selvsagt mindre relevant. Når det gjelder bemerkningene om at deler av pensum er utdatert, kan det selvsagt tenkes at studentene stirrer seg blind på utgivelsesåret. Pensumlista på AORG 103 inneholder for eksempel noen artikler opprinnelig publisert på 1960- og 70-tallet, men dette handler om klassiske bidrag hvor karakteristikker som utdatert knapt er relevante. Pensumlitteratur som går mer direkte på empiriske forhold og utviklingstrekk bør imidlertid oppdateres jevnlig. Det finnes for eksempel oppdaterte alternativer til artikkelen om forholdet mellom norske myndigheter og EØS, deriblant kapittel 26 og 27 i NOU 2012: 2: «Utenfor og innenfor – Norges avtaler med EU». Selv om offentlige utredninger sjelden er velegnet som pensumlitteratur, inneholder ovennevnte både fakta og vurderinger som gjør at den i hvert fall fortjener en plass i kategorien «anbefalt lesning».

Hvor godt bemerkninger om «irrelevant» litteratur og «fyllekalk på pensum» treffer, er egentlig vanskelig å vurdere siden mange titler er ukjente for undertegnede. Slike kommentarer tyder imidlertid på at en forsiktig «statusgradering» av pensumlitteraturen kanskje har noe for seg. Det er en viss overlapp i tematikk og pensumlitteratur mellom introduksjonsemnene AORG 100 og AORG 101, noe som kan gi inntrykk av manglende progresjon fra første til sistnevnte. I begge emner gis det en innføring i sentrale begreper og problemstillinger i organisasjonsteorien – basert på samme lærebok. Men mens AORG 101 er spisset mot nettopp dette, legges det større vekt på politologiske og forvaltningspolitiske emner i AORG 100 siden formålet vel er å profilere faget som en statsvitenskapelig (sub-)disiplin. I så måte er kursene klart forskjellige, og rekkefølgen virker logisk siden en her beveger seg fra det mer allment statsvitenskapelige til det spesifikt organisasjonsteoretiske. Det er imidlertid ingen god grunn til at samme lærebok (Jacobsen og Thorsvik) skal være pensum på begge emner. Når det gjelder forholdet mellom statsvitenskap og organisasjonsteori, som jo er et sentralt tema på AORG 100, er dette belyst i en (muligens pensumrelevant) artikkel av Johan P. Olsen fra 1991: «Political Science and Organization Theory: Parallel Agendas but Mutual Disregard».

I kommentarene til AORG 106 pekes det på rot og uklarheter rundt datoen for avvikling av eksamen og på AORG 250 etterlyses bedre og mer presis informasjon om opplegget for veiledning og valgmulighetene når det gjelder innlevering og framføring. Dette er praktiske problemer instituttet har merket seg og som bør være relativt lette å løse. For

øvrig oppleves arbeidet med bacheloroppgaven som meningsfylt, og studentene er gjennomgående godt fornøyd med den veiledning som gis.

Studentene er også opptatt av bedre tilgang til nødvendige fasiliteter, eksempelvis grupperom, eget kontor for Fagutvalget og bedre tilgang til instituttet for utvalgets medlemmer utenom kontortiden. Lesesalen karakteriseres som «gammel og trekkfull» og man ønsker seg et eget studentlokale for SV-fakultetet – til faglige og sosiale/festlige aktiviteter. Ønsket om en egen praksisordning står ved lag. Det er interesse for dette i det lokale næringslivet, og det er plass til flere på den ordningen som administreres av Institutt for Sammenlignende Politikk.

Interessant nok er studentene også opptatt av instituttets faglige omdømme og de ansattes forskning. Forskerseminarene oppfattes som interessante og vitner om et aktivt og solid fagmiljø. Imidlertid savner en bedre informasjon om aktuelle og pågående forskningsprosjekter, gjerne så tidlig som mulig i studiet. Instituttets forskere bør bli flinkere til å profilere seg selv vis a vis studentene; de oppfattes som dyktige, men litt anonyme fagfolk. Studentens budskap er kort og godt at instituttet – og dets forskere - burde være mer stolte av seg selv og den forskningsaktivitet som drives og gjerne slå seg litt på brystet i offentligheten! Det må også legges til at instituttets administrasjon – særlig studiekonsulent Denise F. Flatmark – får mye ros for sitt arbeid. Hun ble av studentene omtalt som «selve limet» i programmet.

Oppsummering

Studentevalueringer av seminarer og forelesninger utgjør hovedtyngden av det (skriftlige) materialet som ligger til grunn for denne rapporten. Disse gir inntrykk av et veldrevet program, hvor seminarundervisningen gjennomgående får topp score og åpenbart spiller en viktig rolle for studentenes læringsutbytte. Her gjør flere av instituttets masterstudenter en meget god jobb, og tilbakemeldingene tyder på at studentene kan tenke seg mer av dette, altså flere seminarer. Deler av pensumlitteraturen volder et visst besvær; enkelte bøker beskrives som vanskelige (Eriksen og Weigård; Kjellberg og Reitan f. eks.), andre som lite relevante, gitt emnets siktemål og innhold. I møtet med studentene ble det hevdet at en på noen emner går til innkjøp av dyre bøker som knapt blir åpnet før eksamen. Undertegnede finner det vanskelig å vurdere treffsikkerheten i slike kommentarer, men en kritisk gjennomgang av pensumlistene på enkelte emner kan neppe skade. Instituttet – og særlig den faglige staben – høstet mange lovord blant de studentene jeg møtte. De er nysgjerrige på faget og på forskningen de ansatte driver, og sitter med et inntrykk av et produktivt, men altfor anonymt,

fag- og forskningsmiljø. «*De ansatte må være mer stolte av det de gjør*», som en av dem formulerte det. Her bør det være duket for tiltak som bringer studentene enda tettere på de ansattes forskning. Kunnskap om hva instituttets forskere faktisk driver med (utover undervisning og veiledning) vil kunne øke interessen for faget og styrke rekrutteringen av studenter til programmet.